

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ersättning för brottsskador av statsmedel

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om ersättning för brottsskador av statsmedel skall ändras. Till lagen skall fogas ett stadgande om maximibeloppet för den ersättning för minskning i inkomst eller uppehälle som betalas till den som har lidit personskada genom brott. Samtidigt föreslås ett maximibelopp för den ersättning som till en arbetsgivare betalas för lön eller motsvarande ersättning som han för den tid som arbetsoförmågan har varat har betalt till den som har lidit personskada till följd av brott. Förslaget

beror på att maximibeloppen för dessa ersättningar har beräknats utgående från minimidagpenningen enligt sjukförsäkringslagen och att detta stadgande i sjukförsäkringslagen slopades genom en lagändring som trädde i kraft vid ingången av 1996. Dessutom föreslås att maximibeloppen vart tredje år skall justeras till att motsvara förändringen i penningvärdet.

Lagen är avsedd att träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I 5 § lagen om ersättning för brottsskador av statsmedel, nedan *brottsskadelagen*, stadgas om ersättning som skall betalas till den som har lidit personskada till följd av brott. Enligt paragrafens 1 mom. 2 punkt betalas ersättning bl.a. för den skada som personen i fråga har lidit genom minskning i inkomst eller uppehälle. Enligt 5 a § ersätts i sin tur arbetsgivaren för den lön eller motsvarande ersättning som han för tiden för arbetsoförmåga har betalt en arbetstagarare som lidit personskada till följd av brott. Maximibeloppet av dessa ersättningar är enligt gällande lag bundet till beloppet av den minimidagpenning som betalas enligt sjukförsäkringslagen (364/63). I ersättning betalas högst ett belopp som är tio gånger den minimidagpenning som utan barnförhöjning skall betalas med stöd av sjukförsäkringslagen. Minimidagpenningen slopades dock genom en

ändring av sjukförsäkringslagen som trädde i kraft vid ingången av 1996. I praktiken finns det följaktligen inte för närvarande någon högre gräns för dessa ersättningar, varför en ändring föreslås av brottsskadelagen.

Det föreslås att ovan nämnda maximibelopp skall regleras direkt i brottsskadelagen. Vid utgången av 1995 var beloppet av den ersättning som beräknades på basis av sjukförsäkringslagen högst 659 mark per arbetsdag. Det föreslås att maximibeloppet skall vara 660 mark per dag. Beloppet motsvarar den övre gräns för ersättningen som gällde vid utgången av 1995, avrundad till närmaste hela tiomarksbelopp. De övre gränserna för ersättningarna skall härefter med stöd av en förordning som utfärdas med stöd av 27 a § brottsskadelagen justeras vart tredje år med ett belopp som motsvarar förändringen i penningvärdet. Till 27 a § skall därför fogas hänvisningar till 5 och 5 a §§, som föreslås bli ändrade.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionen har inga ekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. De föreslagna ändringarna ingick i ett arbetsgruppsbetänkande som i propositionsform överlämnades i juni 1996. Eftersom ändringarna var brådskande togs de dock ut till en särskild proposition. Arbetsgruppen som justitieministeriet hade tillsatt den 28 februari 1995 hade som uppgift att utarbeta behövliga förslag för avhjälpande av de missförhållanden som hade observerats vid tillämpningen av brottsskadelagen. Av statsekonomiska skäl kan de övriga ändringsförslagen i betänkandet emellertid inte genomföras ännu under 1997.

I justitieministeriets arbetsgrupp ingick representanter för statskontoret, Finland Advokatförbund, Mentalhygieniska föreningen i Finland, Rikosuhripäivystys, dvs. den jour för brottsoffer som flera olika organisationer tillsammans upprätthåller, samt Raiskauskriisikeskus Tukinainen, dvs. det kriscenter för våldtagna kvinnor som upprätthålls av Unionen, Kvinnosaksförbund i Finland r.f.

Utlåtande om arbetsgruppens betänkande gavs av finansministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, försäkringsdomstolen, statskontoret, Finlands Advokatförbund, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund, Konsumenternas försäkringsbyrå, Mentalhygieniska föreningen i Finland och Finlands Juristförbund rf.

Försäkringsdomstolen förordade uttryckligen de lagändringar som föreslås i propositionen. I de övriga utlåtandena tog man inte ställning till ändringarna.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Enligt det föreslagna övergångsstadgandet skall lagen tillämpas retroaktivt på ersättningsärenden som grundar sig på brott begångna den 1 januari 1996 eller därefter. Endast tidpunkten när brottet har begåtts skall följaktligen vara avgörande. Däremot skall t.ex. tidpunkten när ersättningsansökan har gjorts till statskontoret sakna betydelse. Eftersom den föreslagna maximiersättningen till sitt belopp motsvarar det maximibelopp som gällde vid utgången av 1995 avrundat till närmaste tiomarksbelopp, kommer det i praktiken att för den skadelidande sakna betydelse enligt vilken av lagarna ersättningen för minskning i inkomstbortfall betalas. Dessutom föreslås att markbeloppen för de föreslagna maximiersättningarna redan från ingången av 1998 första gången skall justeras med ett belopp som motsvarar förändringen i penningvärdet. De övre gränserna för de övriga ersättningar som nämns i brottsskadelagen justerades senast vid ingången av 1995, och det skulle vara ändamålsenligt att samtliga de markbelopp som skall justeras vart tredje år justeras samtidigt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om ersättning för brottsskador av statsmedel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 december 1973 om ersättning för brottsskador av statsmedel (935/73) 5 § 1 mom. 2 punkten samt 5 a och 27 a §§, dessa lagrum sådana de lyder, 5 § 1 mom. 2 punkten i lag av den 20 januari 1984 (63/84), 5 a § i lag av den 29 november 1985 (916/85) och 27 a § i lag av den 14 december 1990 (1110/90), som följer:

5 §

Till den som lidit personskada utges ersättning:

2) för minskning i inkomst eller uppehälle, varvid ersättningen är högst 660 mark per dag minskad med den inkomst eller det underhåll som för samma tid eventuellt tillkommer den skadelidande, samt

5 a §

Arbetsgivare ersätts för den lön eller motsvarande ersättning som han för tiden för arbetsoförmåga har betalt den som lidit personskada till följd av brott. Ersättningen är dock högst 660 mark per dag. Ersättning betalas inte, om personskadan har förorsakats genom ett målsägandebrott och

målsäganden inte har anmält brottet för polisen, yrkat att åtal skall väckas eller framställt straffyrkande i saken.

27 a §

De belopp som nämns i 5 § 1 mom. samt 5 a, 7 och 10 §§ justeras genom förordning för tre år i sänder så att de motsvarar förändringen i penningvärdet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagens 5 § 1 mom. 2 punkt och 5 a § tillämpas på ersättningsärenden som grundar sig på brott som har begåtts den 1 januari 1996 eller därefter.

Markbeloppen i 5 § 1 mom. och 5 a § justeras första gången den 1 januari 1998 genom en förordning som utfärdas med stöd av 27 a §.

Helsingfors den 11 oktober 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Olli-Pekka Heinonen

Lag

om ändring av lagen om ersättning för brottsskador av statsmedel

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 21 december 1973 om ersättning för brottsskador av statsmedel (935/73) 5 § 1 mom. 2 punkten samt 5 a och 27 a §§, dessa lagrum sådana de lyder, 5 § 1 mom. 2 punkten i lag av den 20 januari 1984 (63/84), 5 a § i lag av den 29 november 1985 (916/85) och 27 a § i lag av den 14 december 1990 (1110/90), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Till den som lidit personskada utges ersättning:

2) för minskning i inkomst eller uppehälle, dock *högst skillnaden mellan det tiodubbla beloppet av den minimidagpenning som utan barnförhöjning betalas enligt sjukförsäkringslagen samt* den inkomst eller det underhåll som för samma tid eventuellt tillkommer den skadelidande; samt

2) för minskning i inkomst eller uppehälle, varvid *ersättningen är högst 660 mark per dag minskad med* den inkomst eller det underhåll som för samma tid eventuellt tillkommer den skadelidande, samt

5 a §

Arbetsgivare ersätts för den lön eller motsvarande ersättning som han för tiden för arbetsoförmåga har betalt den som lidit personskada till följd av brott, *dock inte mera än ett belopp som är tio gånger den minimidagpenning som utan barnförhöjning skall betalas med stöd av sjukförsäkringslagen.* Ersättning betalas inte, om personskadan har förorsakats genom ett målsägandebrott och målsäganden inte har anmält brottet för polisen, yrkat att åtal skall väckas eller framställt straffyrkande i saken.

5 a §

Arbetsgivare ersätts för den lön eller motsvarande ersättning som han för tiden för arbetsoförmåga har betalt den som lidit personskada till följd av brott. *Ersättningen är dock högst 660 mark per dag.* Ersättning betalas inte, om personskadan har förorsakats genom ett målsägandebrott och målsäganden inte har anmält brottet för polisen, yrkat att åtal skall väckas eller framställt straffyrkande i saken.

27 a §

De belopp som nämns i 7 och 10 §§ justeras genom förordning för tre år i sänder så att de motsvarar förändringen i penningvärdet.

27 a §

De belopp som nämns i 5 § 1 mom. samt 5 a, 7 och 10 §§ justeras genom förordning för tre år i sänder så att de motsvarar förändringen i penningvärdet.

*Denna lag träder i kraft den 199 .
Lagens 5 § 1 mom. 2 punkt och 5 a § tillämpas på ersättningsärenden som grundar sig på brott som har begåtts den 1 januari 1996 eller därefter.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Markbeloppen i 5 § 1 mom. och 5 a § justeras första gången den 1 januari 1998 genom en förordning som utfärdas med stöd av 27 a §.
